

(המשך מעמוד 43)

שמריהו, ומראה חווילות מפוארות, אורי דיוויס, תושב כפר-שמריהו, מסביר כי הי מדובר באדמה ערבית גזולה, שנלקחה מי הערבים לצורך בניית חווילות לעשירי ישראלי.

בשלב זה מחליטים שלושתנו לעזוב את אולם הקולנוע. לא חשוב לנו כלל אם מי שהו הבחין בנו אם לאו, לא היה זה צעד הפגנתי אלא אקט של אנשים שלא יכלו לשאת את התעמולה המובהקת והחדר צדדית בסרטה של רדגרייב.

כשזוהתתי לאחר מכן עם גיתאי הוא אמר לי: "רצייתי לעזוב את הסרט, יושבתי סמוך לרדגרייב ולא רציתי שהעוביה שלי תעורר מהומות, ולא נשארתי עד הסוף" וקסמן וליפשיץ היו המומים מהסרט. ליפשיץ מציג מייד שלא להקרין את סרטו בפסטיבל. וקסמן אמר: יש לנו מחר

הוא אמר: "אין לך שום ראיון". לא הבנתי במה מדובר, וניסיתי להסביר לו שהראיון נקבע אתמול. הוא חזר ואמר: "גבירתי, אין לך ראיון, הראיון בוטל". לשאלתי מי ביטל, אמר: "ואנסה רדגרייב". שאלתי למה, הוא אמר: "מכיוון שאני אמרתי לה". זו היתה הפעם הראשונה שבה דיברתי עם גרי היילי, שהציג עצמו מאוחר יותר כראש האירגון שבו פועלת ואנסה רדגרייב — מיפלטת מהפכת הפועלים העולמית לשיחרור מעול האימפריאליזם.

עם כל הכבוד — אמרתי לשמן הגוף — הראיון נקבע על-ידי גברת רדגרייב, והייתי תי רוצה שהיא תגיד לי בעצמה שהראיון בוטל. הוא אמר לי: "בבקשה, היכנסו". בפגנת החרד ישרה הגברת האנגליה, ש' עד אז לא פצתה פיה. רדגרייב לא היתה בחדר, והוא אמר לי: "את סוכנת של

ואנסה רדגרייב. משוחח עם מבקר הקולנוע התוניסאי פאריד בוגאדיר, שהינחה את הקרנת סרטה ואת מסיבת העיתונאים שהתקיימה למחרת. משמאלה, נועץ במס אחד מאנשי המישלחת המצרית. הגברת מימין היא האנגליה האלמונית שליוותה את רדגרייב ואשר חבטה בצלמת העולם הזה בארנקה.

המרבצה

מסיבת-עיתונאים, שם נגיד מה דעתנו על הסרט שלה. יש צריך לנקוט בצעדים קיי ציוניים". ליפשיץ אמר: "צריך לעזוב את הפסטיבל, במיוחד לאור זה שהיא אמרה שהיא גאה להציג אתנו". אחרי שיקול קצר, אנחנו מחליטים שהסרט אינו מסוכן, מכיוון שהוא חד-צדדי כל כך, שהוא משכנע רק את המשוכנעים. קשה להתעלם מכך, שעובדות רבות בסרט אמנם נכונות, אולם הצורה שבה נערכו הדברים, האפקטים שבהם השתמשו יוצרי הסרט — ביחוד האפקטים המוסיקליים וסרטיטרור ההלקופטר — כל אלה גורמים לו להיות סרט תעמולה מובהק.

„את סוכנת של המוסד“

אנחנו יושבים במרכז מועדון הים התיכון בקאמרניה. סרג' אנקרי ואשתו, דניאלה, מצטרפים אלינו. סרג' מספר לנו, שהערבים עצמם מודים כי הסרט הוא חד-צדדי וגרוע. הוא דיבר עם כמה מהם, אנחנו רואים את רדגרייב יוצאת מהקרנה, מקפת באנשי אש"ף ובחבורה הערבית. ליפשיץ אומר: "בואו נסתלק מכאן, שלא נתקל בה, כי אז אני מפוצץ את מסיבת העיתונאים של מחר". עמוס גיתאי מצטרף אלינו. גם הוא מביע את דעתו השלילית על הסרט החדר צדדי והעניין של רדגרייב, ואני יושבת בתוך החבורה הזאת וחושבת: אלוהים אדירים, איך שהגברת ואנסה רדגרייב הפכה את כולנו פיתאום לפטרונים של מדינת ישראל!

למחרת, ב־9 בבוקר, עמד להתקיים הי ראיון שהובטח לי בלעדית על-ידי רדגרייב. אני יכולה להגיד שהעיתון אצלי היה מוחזק לכבוד הראיון הזה. התייצבתי ב־9 בדיוק בפתח החדרה של ואנסה. הדלת נפתחה על-ידי השמן הגוף, אמרתי לו שיש לי ראיון עם גברת רדגרייב,

לחתי על-ידי המוסד, כדי להוציא ממנה אינפורמציה. איש אש"ף, מוחמד עבד-אל-רוזאק ניגש אלי, הכניס אותי לחדרו ואמר לי: מה את שמה לב למה שהיא אומרת לך? אל תקחי אותה ברצינות!" רדגרייב התחילה להתרוצץ במיטת דרוגות. היא רצתה לעזוב את הפסטיבל מייד. לידי שריגאנו התווכחה איתה. רדגרייב, כך נודע לי, קיבלה 60 אלף דולר כדי שתציג את סרטה בפסטיבל, ושתהיה נוכחת במסיבת-העיתונאים ובעיני מות עם יוצרי הסרטים הישראליים.

היא סיבה לכך את ההסכם, קודם כל, הודיעה, בשום פנים ואופן היא לא תתעמת עם הישראליים. זה מתחת לרמה שלה — כך אמרה, להתווכח עם שני יוצרי-קולנוע אנונימיים. כמו גיתאי וקסמן.

אחר כך הודיעה שלא תסכים למסיבת עיתונאים פתוחה, מכיוון שהיא אינה מדברת לפני קהל. היא ביקשה לערוך את מסיבת-העיתונאים בחדרה, והעיתונאים שיוורשו להשתתף במסיבה חייבים לעבור את אישורה.

הנהלת הפסטיבל נאלצה להסכים לדריי שותיה. אך רדגרייב שינתה את דעתה מייד לאחר מכן, והודיעה שהיא רוצה לעזוב מייד.

הדבר היה בלתי-אפשרי. קאמרניה מרוחקת שעותיים נסיעה מנמל התעופה קטניה, צריך היה להזמין מונית מקטניה וצריך היה להזמין מקום במטוס. כל זה לקח זמן. לידי שריגאנו וקציני-העיתונות, סימון מזרחי, נכנסו ללחץ. ואנסה רדגרייב על מיוודותיה. עם גרי היילי השמן הגוף ועם הגברת האנגליה, יצאו את החדרים והלכו לכיוון המעלית. ברגע זה אמרתי לדני וקסמן: היא גם לא העניקה לי ראיון, גם טענה שאני סוכנת של המוסד, או לפחות אגיד לה מה דעתי על הסרט שלה.

„ציונית מזויינת!“

באתי לכיוון רדגרייב, שפסעה מולי, ואמרתי לה: הסרט שלך מלא שינאה, כולו נודף ריח אנטי-שמיות והוא אופייני לפטרונזים הבריטי המפורסם, שסיכסך מלכתחילה בין היהודים והערבים בארץ-ישראל. זהו סרט שנעשה על-ידי אדם שואג, זהו סרט פרופגנדה נודף ארס. רדגרייב לא הניחה לי לסיים את המישפט וסייגה מבין שיניה: "את לא טובה, שום דבר טוב לא יוצא מישראל, כל מה ש' קשור בישראל — מסריח".

המעלית בלעה אותה לפני שהספיקה לסיים את המישפט. אחר כך, כשדני וקסמן ואני ירדנו במעלית, היא עמדה לפתחה עם גרי היילי ועם מזכירתה. הפניתי לעברה את המצ' למא אמרתי לה: אריק, כעת, כשגילית שאני סוכנת של המוסד, מותר לי לקחת תמונות — והתחלתי לצלם.

אני לא צלמתי, לכן שום דבר לא יצא כזה, אבל את רדגרייב הצלחתי להרתיע. היא רדפה אחרי, ניסתה לחטוף לי את המצלמה כשהיא צועקת, "פאקינג זיוניסט!" או בתרגום חופשי — ציונית מזויינת! הזקן גרי היילי החזיר החזיק אחריה, והתחיל לרדוף אחרי. אחריהם השתרכה הגברת האנגליה, ששכחה את נימוסיה והחלה חובטת בי בארנקה.

וקסמן עמד המום מהצד, יוסוף שאהין, הבימאי המצרי, סיפר לי אחר כך, שהוא כל-כך נדהם מהסצנה, עד שנאלץ דום. רק מוחמד עבד-אל-רוזאק, נציג אש"ף, יצא לעזרתי והפריד בינינו, כשהוא מנטרל אותי מהארנק של האנגליה ומהקללות של ואנסה רדגרייב, שלא הפסיקה לקלל. בשלב זה היא איבדה לגמרי את השליטה על עצמה והתחילה לחבוט גם בלידי שריגאנו.

היה ברור לנו, כי יש לקיים את מסיבת-העיתונאים, עם או בלי ואנסה רדגרייב. היא עצמה מיהרה להסתלק מהמקום. בימאי הקולנוע קוטסה גאברס סיפר לי, מאוחר יותר, כי נהגיה-מונית, שהביא אותו מנמל התעופה קטניה לקאמרניה, סיפר לו על אשה אנגליה שצרחתה כל הדרך. גאברס, אחרי ששמע את הסיפור, העלה סברה כי רדגרייב, בחוש של כוכב, הבינה שהיא הולכת להפסיד בקאמרניה, הישר ראלים ולכן החליטה לעזוב — לא אחרי שערכה סצנה גדולה.

במהלך ארוחת-הבוקר נודעו לנו פרטים נוספים על האירועים שקדמו למריבה שלי עם רדגרייב: הסתבר, כי מישהו הגניב מתחת לדלתה של רדגרייב פתק כתוב ערבית, שבימאי הקולנוע הערביים לא

יתמכו בה בעימות עם הישראליים. שמועה אחרת טענה, כי הגברת רדשה ארוחת-בוקר בחדרה, דבר שאינו מקובל במועדון הים התיכון, ותחת ארוחת-בוקר הכונס מתחת לדלתה פתק מעליב. נאמר לנו גם, כי התגובות שרדגרייב קיבלה על סירטה כבימאי הקולנוע הערבי ביים היו פשוטות, והיא התאכזבה כשהסירה תבר לה, שהערבים אינם תומכים נלהבים של הסרט שלה.

כיסוי בכל העיתונים

מסיבת-העיתונאים התקיימה ב־11 בבוקר, ברחבה שלב המועדון. זו היתה מסיבת-העיתונאים הגדולה ביותר של הפסטיבל. היה ברור שפרשת ואנסה רדגרייב הפכה לאירוע החשוב ביותר בפסטיבל. על הבימה ישבו עמוס גיתאי ודני וקסמן, ואת האירוע הנחה העיתונאי התוניסאי פאריד בוגדיר, שביקש ממני בכל לשון של בקשה שלא לפרסם תמונה שלו עם השניים.

המסיבה התקיימה בצרפתית, ופתח אותה כתב העיתון הצרפתי השמאלי ליבראסיון, פרנק אשכנזי, שדיבר נגד הסרט החדר צדדי של ואנסה רדגרייב. דבריו זכו במחיאות-כפיים.

אחרי דיבר דני וקסמן. הוא דיבר עברית, ואת דבריו תרגם לצרפתית סרג' אנקרי, וקסמן אמר: "פגשנו את ואנסה רדגרייב אתמול. במשך 45 דקות היא דיברה ואנחנו הקשבנו. באנו לפסטיבל עם הסרט חחטין, כדי לנסות ולהראות לקהל הצופים כאן צורה אחרת של אנשים בישראל. כלומר, באנו להראות כי בישראל חלה התעוררות ואנשים מתחילים להבין את הבעיה של הערבים והיהודים החיים ביחד בישראל. הסרט שלי עוסק בנחד של היהודים והערבים מפני הצפוי, אם הדברים לא יעצרו באיזהו מקום. ואילו הסרט שלה הוא סרט של בן-אדם, זה, הרואה דברים מבחוץ. זהו סרט שנעשה בשינאה, בשימוש באפקטים זולים, המזכירים פרופגנדה לי שמה.

עם יוצר פוליטי פלסטיני אני יכול להגיע להבנה, כי הבעיה היא של שנינו, עם ואנסה רדגרייב — לא, כשאתה בא עם הפסטיבל, אתה מציג את הסרט שלך, ואתה מקווה לגשר על פערים ולהביא להבנה". בשלב זה שאלה עיתונאית תורכיה מדוע עזבה ואנסה רדגרייב את הפסטיבל, פאריד בוגדיר אמר, בשם הנהלת הפסטיבל, כי רדגרייב עזבה משעמם טכניים. עיתונאי צרפתי קם וביקש את רשות-הדיבור וסיפר, כי רדגרייב עזבה אחרי שכינתה אותי סוכנת של המוסד, ואחרי שערכה סקאנדל בלובי של המלון.

דני וקסמן אמר: "לי ברור מדוע עזבה הבוקר, היא הבינה שהסרט שלה גרוע, שהוא לא עבד על הרבה אנשים". כאשר נשאל אם לדעתו גורם הסרט נזק, השיב וקסמן: "אני לא חושב שהיא עשתה נזק. הבעיה הפלסטינית יותר מדי חשובה מכדי שיעשו עליה סרטים בצורה שכזאת". עמוס גיתאי מקבל את רשות-הדיבור, גם הוא מביע את הסתייגותו מסירטה החד-צדדי של רדגרייב. למרות שיש בטרט עובדות נכונות, הוא מסתייג מהאפקטים והאמצעים הוליים שבהם בחרה רדגרייב להעביר את המסר שלה.

בתורי שפכתי את ליבי, סיפרתי לבאים על ישראל האחרת, על הפגנת 400 האלף, מוחמד עבד-אל-רוזאק, נציג אש"ף, ביקש את רשות-הדיבור וענה לי, שלפלסטינים אסור להיות בפלסטין, ולכן אין להם אפשרות לעשות בה סרטים, לכן הוא מברך על יוצרי סרטים כמו ואנסה רדגרייב, שלקחו את המשימה על עצמם.

יוסרי נאצרי-אללה, עוזרו של בימאי הי קולנוע המצרי יוסוף שאהין, מבקש את רשות-הדיבור. הוא מדבר על אופיו החדר צדדי של הסרט, מדגיש את אופיו התעמולתי. יוסרי הוא אינטלקטואל צעיר לי שהפלסטינים אינם יכולים להסתייג מי ואנסה. מיוון שהיא הידידה האחת שיש להם באמת בעולם. מסיבת-העיתונאים נמשכת ונמשכת, כמר עט כולם שוללים את סירטה של ואנסה כסרט תעמולה מובהק. ברור לגמרי: פרשת ואנסה רדגרייב תוכה למחרת בסיקור בכל העיתונים הצרפתיים החשובים. העיתונאים ממרהים לולסק ל־ספר למערכת עיתונאים, הטלוויזיה הי צרפתית, שהובטח לה עימות, מסתפקת כעת בראיונות קצרים עם גיתאי, עם וקסמן ואפילו אתי.

